

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Sžo/28/2014
Identifikačné číslo spisu:	1013201877
Dátum vydania rozhodnutia:	04.11.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1013201877.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: Mgr. W. G., bytom D., XXX XX Z., zast.: JUDr. Barbora Šruteková, advokátka so sídlom Hlavná 44, 917 01 Trnava, proti odporcovi: Výsoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, n.o., so sídlom Palackého 1, 811 02 Bratislava, IČO: 31 821 979, v konaní vo veci ochrany pre nezákonným zásahom orgánu verejnej správy a proti nečinnosti orgánu verejnej správy, konajúc o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6S/248/2013-97 zo dňa 17. januára 2014, jednomyselne

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17. januára 2014 č. k. 6S/248/2013-97 v napadnutej časti výroku o trovách konania m e n í tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 638,67 € do 30 dní od právoplatnosti uznesenia na účet právnej zástupkyne navrhovateľa JUDr. Barbora Šruteková, advokátka, Trnava.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 6S/248/2013-97 zo dňa 17. januára 2014 podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) s poukazom na § 250h ods. 2 O.s.p. zastavil konanie vo veci ochrany pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy a proti nečinnosti orgánu verejnej správy. Navrhovateľ sa domáhal, aby súd zakázal odporcovi pokračovať v porušovaní práv navrhovateľa, ktorým mu odmieta právo zúčastniť sa na rigoróznej skúške a na obhajobe rigoróznej práce s poukazom na oponentský posudok k rigoróznej práci, ktorým sa navrhovateľovi neodporúča pripustiť k obhajobe rigoróznej práce, z dôvodov nedostatkov v písomnej rigoróznej práci. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len O.s.p. s použitím ustanovenia § 246c O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko konanie vo veci bolo zastavené.

V odôvodnení predmetného uznesenia Krajský súd v Bratislave uviedol, že nepostupoval podľa § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p. tak, ako navrhol navrhovateľ, nakoľko podľa názoru súdu navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania zavinenia odporcu na začatie konania. Navrhovateľ

nepreukázal, že návrh na začatie konania bol podaný dôvodne. Uviedol, že pre priznanie náhrady trov konania podľa § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p. musia byť splnené kumulatívne dve podmienky a to 1. návrh na začatie konania musí byť podaný dôvodne a 2. skutočnosť, že pre správanie odporcu došlo k späťvzatiu návrhu, pričom táto podmienka je upravená vo forme príčiny a následku a pre jej naplnenie musí byť preukázaná príčinná súvislosť medzi správaním odporcu a späťvzatím návrhu (viď rozsudok NS SR sp. zn. 3Mobdo2007). Poukázal na tvrdenie navrhovateľa, že bol oponentom upozornený na skutočnosť, že jeho rigorózna práca nespĺňa požadované kritériá. Dňa 17.04.2013 skúšobná komisia oznámila navrhovateľovi, že k obhajobe práce nemôže byť pripustený, nakoľko práca v takej forme nespĺňa náležitosti rigorózneho konania a je potrebné ju prepracovať.

Krajský súd bol toho názoru, že je povinnosťou študenta rigorózneho konania odovzdať prácu v takej forme, aby mohol byť pripustený na rigorózne konanie. Nepripustenie študenta na rigorózne konanie, nakoľko jeho práca nespĺňa podstatné náležitosti, nepovažoval za nezákonný zásah do práv navrhovateľa a nestotožnil sa s názorom navrhovateľa, že odporca bol v rigoróznom konaní nečinný. Odporca tým, že upozornil navrhovateľa na nedostatky jeho práce vo veci konal a navrhovateľ by kritiku nemal brať subjektívne, ba práve naopak, objektívne a zo svojich nedostatkov sa poučiť. Snaha verejnej vysokej školy pri usmerňovaní svojich študentov počas rigorózneho konania vydaním oponentského posudku (aj keď negatívneho) a nepripustením študenta na obhajobu práce, nemôže byť na ujmu vysokej školy, ktorá je vzdelávacou a vedeckou inštitúciou na výchovu najvyššie kvalifikovaných odborníkov.

Uvedené uznesenie krajského súdu v časti náhrady trov konania napadol navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolaním, namietajúc nesprávne právne posúdenie veci.

V odvolaní uviedol, že návrhom zo dňa 21.10.2013 sa domáhal, aby súd zakázal odporcovi pokračovať v porušení práv navrhovateľa spočívajúce v práve zúčastniť sa na rigorózneho konaní skúške a na obhajobe rigorózneho konania práce a aby súd zviazal odporcu vybaviť jeho sťažnosť, ktorú v zákonnej lehote nevybavil. Navrhovateľ sa teda cestou súdu domáhal ochrany pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy a proti nečinnosti orgánu verejnej správy. Túto skutočnosť oznámil navrhovateľ odporcovi listom dňa 22.10.2013. Následne na to (teda po tom, čo bol odporca upovedomený o podaní predmetného návrhu) odporca upovedomil navrhovateľa listom zo dňa 06.11.2013, že mu umožní zúčastniť sa na obhajobe rigorózneho konania práce a na rigorózneho konaní skúške najneskôr do 31.12.2013. Na základe prísľubu odporcu podal navrhovateľ a odporca s týmto návrhom súhlasil, žiadosť na krajský súd o prerušenie konania vo veci ochrany pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy a proti nečinnosti orgánu verejnej správy. O predmetnej žiadosti Krajský súd v Bratislave vyhovel uznesením zo dňa 02.12.2013. Následne na to upovedomil odporca navrhovateľa listom o termíne konania rigorózneho konaní skúšky a obhajoby rigorózneho konania práce a dňa 13.12.2013 bolo navrhovateľovi aj reálne umožnené vykonať rigoróznú skúšku a obhájiť rigoróznú prácu, pričom skúšku, ako aj obhajobu navrhovateľ vykonal úspešne a bol mu udelený akademický titul PhDr.

Vzhľadom na uvedené navrhovateľ vzal dňa 19.12.2013 svoj návrh na začatie konania vo veci ochrany pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy a proti nečinnosti orgánu verejnej správy späť v zmysle ustanovenia § 250h ods. 2 O.s.p., pričom požiadal, aby mu súd v zmysle ustanovenia § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 146 ods. 2 O.s.p. priznal náhradu trov konania (s ohľadom na skutočnosť, že odporca napravil svoje pochybenia až po podaní návrhu vo veci samej, pričom v dôsledku nápravy zo strany odporcu odpadol dôvod konania). Svoj nárok na priznanie náhrady trov konania odporca podporil aj uznesením NS SR vo veci č. k. 2Sžf/2/2011 zo dňa 16.03.2011. Navrhovateľ poukázal na skutočnosť, že obhájiť tú istú rigoróznú prácu, kvôli ktorej ho pôvodne odporca nechcel pripustiť k rigoróznemu konaniu. Jeho práca nebola žiadnym spôsobom pozmenená a ani prepracovaná. Je názoru, že ak mu odporca neumožnil obhájiť jeho rigoróznú prácu a neodpovedal mu v zákonnej lehote na jeho sťažnosť a následne (po podaní návrhu) mu tú istú rigoróznú prácu umožnil obhájiť a práca bola navrhovateľom aj obhájená, nie je potom zrejmé, čo sa ešte mohlo stať, aby mal súd za preukázané, že návrh na začatie konania bol podaný v celom rozsahu dôvodne. Nečinnosť odporcu, proti ktorej sa navrhovateľ bránil spočívala v tom, že tento nevybavil navrhovateľovu sťažnosť a nie v tom, že navrhovateľa nepripustil na obhajobu rigorózneho konania práce. Nepripustenie k obhajobe

rigorózne práce je potom nezákonným zásahom do práv navrhovateľa a nie nečinnosťou.

Navrhovateľ žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 220 O.s.p. zmenil napadnuté uznesenie v časti trov konania tak, že mu prizná náhradu trov prvostupňového aj odvolacieho konania.

Odporca odvolací návrh nepodal, ani sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p. po preskúmaní veci v rozsahu napadnutom odvolaní bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Vzhľadom na ustanovenie § 246c ods. 1 veta druhá O.s.p., v zmysle ktorého opravný prostriedok podľa piatej časti O.s.p. je prípustný len ako je to uvedené v tejto časti, a v ustanovení § 250k O.s.p., ktoré osobitne upravuje náhradu trov konania v správnom súdnictve, možnosť podať odvolanie zakotvená nie je, najvyšší súd sa v prvom rade zaoberal prípustnosťou odvolania proti rozhodnutiu o náhrade trov konania.

Správne súdnictvo upravené v piatej časti O.s.p. v ustanovení § 250k a § 250h ods. 2 za bodkočiarkou rieši otázku náhrady trov konania, avšak nerieši rozhodovanie o trovách konania pri podanom odvolaní voči prvostupňovému súdnemu rozhodnutiu. Na uvedenú situáciu sa v zmysle § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. preto možno primerane použiť ustanovenia tretej časti a štvrtej časti O.s.p. Keď podľa O.s.p. je odvolanie zásadne prípustné, s výnimkami v zákone presne stanovenými, medzi ktorými sa odvolanie voči rozhodnutiu, ktorým súd zastavil konanie z dôvodu späťvzatia návrhu nenachádza a ustanovenie § 250ja ods. 1 a 2 O.s.p. upravuje iba prípustnosť odvolania pri rozhodovaní vo veci samej, v predmetnom prípade odvolanie voči rozhodnutiu o trovách konania prvostupňového súdneho rozhodnutia treba pripustiť vzhľadom na ustanovenie § 246c ods. 1, § 201 a 202 O.s.p.

Podľa § 250h ods. 2 O.s.p. až do rozhodnutia súdu môže žalobca vziať žalobu späť; ak žalovanému medzitým vznikli trov konania, rozhodne súd o ich náhrade.

Citované zákonné ustanovenie upravuje výnimočné priznanie náhrady trov konania odporcovi pre prípad späťvzatia návrhu, a to trov, ktoré odporca vynaložil po tom, čo navrhovateľ podal návrh. Predpoklady uvedené v tomto ustanovení nemajú spoločné znaky s § 250k ods. 1 O.s.p., ktoré sa viažu na výsledok, resp. úspech v konaní a v zmysle ktorého nemožno náhradu trov konania priznať nikomu inému, iba úspešnému žalobcovi. Rozhodnutie o náhrade trov konania žalovaného podľa § 250h ods. 2 veta za bodkočiarkou bude prichádzať do úvahy najmä v prípade neodôvodnených žalôb a je výnimkou zo zásady, že v správnom súdnictve nemožno priznať náhradu trov konania úspešnému žalovanému, nakoľko to ustanovenie § 250k ods. 1 O.s.p. v zásade vylučuje.

Aj v správnom súdnictve žalobca môže vziať žalobcu späť z dôvodov, ktoré neznamenajú neúspech, ale sú v príčinnej súvislosti s legalizáciou postupu a rozhodovania správneho orgánu (napr. v dôsledku autoremedúry alebo ako v danej veci v dôsledku daného termínu konania rigorózne skúšky a obhajoby rigorózne práce).

Podľa názoru najvyššieho súdu treba v danom prípade aplikovať zodpovednosť za procesné zavinenie na zastavenie konania v zmysle ustanovenia § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trov. Ak sa však pre správanie odporcu vzal návrh späť, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trov konania odporca.

Pri posudzovaní trov konania v spojení s ustanovením § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. je všeobecný súd

povinný skúmať, či niektorý z účastníkov konania zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť. K zastaveniu konania môže dôjsť v dôsledku procesného zavinenia niektorého z účastníkov. Zákon ustanovuje len jeden druh prípadov zastavenia konania pre späťvzatie žaloby, ku ktorému došlo pre správanie odporcu, pričom žaloba bola podaná dôvodne, čo zakladá právo navrhovateľa na náhradu trov zastaveného konania.

V preskúmvanej veci z obsahu spisového materiálu bolo nesporné, že navrhovateľ vzal návrh späť v dôsledku toho, že mu odporca umožnil obhájiť jeho rigoróznú prácu a po úspešnej obhajobe rigorózne práce mu bol udelený akademický titul PhDr. Navrhovateľ obhájil tú istú rigoróznú prácu, kvôli ktorej ho pôvodne odporca nechcel pripustiť k rigoróznemu konaniu. Jeho práca nebola žiadnym spôsobom pozmenená a ani prepracovaná. Odporca celý čas odmietal navrhovateľovi umožniť obhájiť jeho rigoróznú prácu, o ktorej tvrdil, že nie je dostatočná a rovnako mu neodpovedal na jeho sťažnosť v predmetnej veci, túto odporca vôbec nevybavil. Nečinnosť odporcu spočívala v tom, že ten nevybavil navrhovateľovu sťažnosť a nie v tom, že navrhovateľa nepripustil na obhajobu rigorózne práce. Nepripustenie k obhajobe rigorózne práce je potom nezákonným zásahom do práv navrhovateľa a nie nečinnosťou.

Späťvzatie návrhu z uvedeného dôvodu malo teda za následok zastavenie konania a v tomto prípade spočíva i zodpovednosť za zavinenie odporcu v zmysle § 146 ods. 2 druhá veta O.s.p. (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Najvyšší súd má za to, že v prejednávanej veci krajský súd pochybil, keď navrhovateľovi náhradu trov konania s poukazom na ustanovenie § 250h ods. 2 O.s.p. nepriznal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250ja ods. 3 veta druhá a § 220 O.s.p. rozhodnutie krajského súdu v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov prvostupňového konania zmenil tak, že navrhovateľovi priznal náhradu trov konania v súlade s ustanovením § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v sume 544,08 € (odmena advokáta vypočítaná podľa ustanovenia § 11 ods. 4 v spojení s ustanovením § 13 ods. 3 - nakoľko ide o konanie pri spojených veciach a to vo veci ochrany pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy a proti nečinnosti orgánu verejnej správy) podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. v platnom znení za 3 úkony právnej služby á 173,55 € + 3x režijný paušál á 7,81 € a to za prípravu a prevzatie právneho zastúpenia dňa 21.10.2013; za vypracovanie návrhu na začatie konania vo veci ochrany pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy a proti nečinnosti orgánu verejnej správy dňa 21.10.2013; za návrh na prerušenie konania vo veci ochrany pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy a proti nečinnosti orgánu verejnej správy, doručený súdu dňa 27.11.2013, ako aj náhradu trov odvolacieho konania v sume 94,59 € (odmena advokáta vypočítaná podľa ustanovenia § 13a ods. 2 písm. b/ vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. ako polovica základnej sadzby tarifnej odmeny, teda 1 zo sumy 173,55 € a 1x režijný paušál á 7,81 €).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.